

ŠIMONIS KAZYS

Dailininkas, tapytojas, grafikas, literatas **Kazys Šimonis** gimė 1887 m. rugpjūčio 25 d. Starkonyse (Kupiškio r.). Mokėsi Šiaulių gimnazijoje, „Saulės“ mokytojų kursuose Kaune. 1909–1911 m. gyveno JAV. Grįžęs į Lietuvą buvo pašauktas į Rusijos kariuomenę. 1919 m. apsigyveno Kaune, 1919–1924 m. dėstė piešimą „Aušros“ gimnazijoje, mokytojų kursuose. 1920–1921 m. mokėsi privačioje Adomo Varno dailės studijoje, 1923–1927 m. studijavo dailę Berlyne, Paryžiuje. 1934–1945 m. Kauno meno mokyklos (nuo 1941 m. Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės instituto) bibliotekos vedėjas, 1945–1950 m. – muziejaus vedėjas. Dailininkas sukūrė apie 2000 kūrinių – peizažų, portretų, fantastinių paveikslų, ekslibrių, plakatų, pašto ženklų, iliustracijų knygoms, apipavidalino spektaklių, rinko ir piešė liaudies meno, architektūros paminklus, parašė atsiminimų knygą „Gyvenimo nuotrupos“ (1959, 1966), apsakymų rinkinį „Girių giesmės“ (1936, 1991). Visas dailininko literatūrinis palikimas sudėtas į 2009 m. išleistą knygą „Istoriniai ir etnografiniai užrašai“. K. Šimonis savitai taikė tuo metu vyravusių meno srovių (kubizmo, ekspresionizmo) išraiškos priemones. Ankstyvuojū kūrybos laikotarpiu buvo paveiktas M. K. Čiurlionio įtakos. Žymesni kūriniai: „Lapija“ (1923), „Bokštai“ (1928), „Troškulys“ (1926), „Gaisras miške“ (1926), „Karalaitė“ (1926), „Kompozicija“ (1926), „Ūkanose“ (1927), „Fantastinis peizažas“ (1930), „Žvakutės“ (1931), „Gyvieji akmenys“ (1935), „Peizažas su koplytstulpiu“, „Mergelė su gėlėmis“ (1936), „Į kosmosą“ (1958), „Brėkstantis rytas“ (1968). Nutapė portretų, tarp jų ir aktorės Unės Babickaitės. Surengė dvi dešimtis individualių parodų ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Nemažai K. Šimonio darbų saugoma Lietuvos muziejuose, tačiau didžioji dalis kūrybinio palikimo išsklaidyta pas privačius asmenis. Mirė 1978 m. birželio 5 d. Kaune, palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse. Kupiškyje Kazio Šimonio vardu pavadinta Kraštiečių mikrorajono gatvė, 2007 m. minint dailininko 120-ąsias gimimo metines Starkonyse pastatytas koplytstulpis, Kupiškio etnografijos muziejus rengia tautodailininkų darbų parodas-konkursus Kazio Šimonio premijai gauti. 2017 m. vasarą etnografijos muziejuje eksponuota paroda „Lietuvybė Kazio Šimonio ir kitų XX a. pirmųjų dešimtmečių menininkų kūryboje“.